

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ
СУ I-1-23/2018
16.04.2018. године
Н и ш

В. ф. председника Апелационог суда у Нишу, Драган Јоцић, поступајући на основу члана 24 став 2 Закона о уређењу судова („Сл.гласник РС“ бр.116/2008, 104/2009, 101/2010, 31/2011 и др., 78/2011, 101/2011, 101/2013, 45/2015, 106/2015, 13/2016, 108/2016 и 113/2017), дана 16.04.2018. године донео је следећу

О Д Л У К У

ПРЕНОСИ СЕ ПРИВРЕМЕНО НАДЛЕЖНОСТ Основног суда у Косовској Митровици и Вишег суда у Косовској Митровици, због немогућности ових судова да поступају, на Основни суд у Лесковцу и Виши суд у Лесковцу.

Ова одлука ће се примењивати до почетка функционисања, у пуном капацитету, судова са којих је надлежност пренета, односно суда који преузима њихову надлежност.

Образложење

Законом о уређењу судова, чланом 24 став 2, прописано је да, поред других надлежности, апелациони суд одлучује о преношењу надлежности основних и виших судова са свог подручја, када су спречени или не могу да поступају у некој правној ствари.

Законом о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава („Сл.гл.РС“ бр. 101/2013) чланом 12 прописано је да се оснивање судова и јавних тужилаштава надлежних за територију Аутономне покрајине Косова и Метохије њихова седишта и подручја на којима врше надлежност, уређују посебним законом. Иако је ставом 3 истог члана одређен рок за доношење посебног закона из члана 12 овог закона, посебни закон није донет, до доношења ове одлуке.

Истим законом, одредбом члана 17 став 2 прописано је да до доношења посебног закона из члана 12 Закона, судови из члана 5 тачка 8), члана 6 тачка 3), члана 7 тачка 2) и члана 11 тачка 3) овог закона настављају да врше законске надлежности за територију Аутономне покрајине Косова и Метохије.

Стога је, одредба става 2 члана 17 Закона и даље на правној снази.

Како посебан закон о оснивању судова и јавних тужилаштва надлежних за подручје Аутономне покрајине Косова и Метохије није донет, а одредбом члана 17 став 2 Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштва („Сл.гл.РС“ бр.101/2013) до доношења тог закона продужена је надлежност Апелационог суда у Нишу на судове са територије Аутономне покрајине Косова и Метохије, али према мрежи судова одређеној Законом о седиштима и подручјима судова објављеном у „Сл.гл.РС“ 116/2008 којим је одређена и надлежност Основног и Вишег суда у Косовској Митровици.

Тим законом је одређена надлежност Основног суда у Косовској Митровици, чланом 3 тачка 11) Закона, за територију Аутономне покрајине Косова и Метохије са судским јединицама у Гораждевцу, Грачаници, Ранилугу и Штрпцу. Истим законом, чланом 4 тачка 7) одређена је надлежност Вишег суда у Косовској Митровици за подручје Основног суда у Косовској Митровици.

Стога је за преношење надлежности ових судова, на други суд са свог подручја, надлежан Апелациони суд у Нишу.

Да Основни суд у Косовској Митровици и Виши суд у Косовској Митровици, не поступају у предметима из своје надлежности, утврђено је на основу дописа Министарства правде број 021-05-00033/18-03 од 13.03.2018. године, зато што је на основу Уредбе о остваривању посебних права правосудних функционера и запослених у правосудним органима и управи за извршење кривичних санкција са територије Аутономне покрајине Косова и Метохије („Сл.гл.РС“ бр.95/2017) овој категорији лица, дакле и судијама ових судова, престао радни однос због остваривања права на посебну пензију. Због тога, правосудни органи Републике Србије на подручју Аутономне покрајине Косова и Метохије нису у могућности да поступају.

То доводи до кршења основних људских права грађана на овом подручју јер не могу да покрећу судске поступке, односно не уживају судску заштиту, или наставе већ започете, нити да принудно изврше правноснажне судске одлуке. У већ покренутим споровима повређује им се право на суђење у разумном року, односно право на правично суђење. Грађани нису у могућности да прибаве уверења да нису осуђивани и да се против њих не води кривични поступак, што их спречава у заснивању радних односа или остваривању других права, затим промене личног имена, отпуста из држављанства, као и поступање по одредбама Хашке Конвенције, јер не могу снабдети јавне исправе печатом апостила. Закључени бракови се не могу развести, што угрожава и права заједничке деце, јер изостаје одлука о поверавању деце једном од родитеља, као и одлука о доприносу за издржавање, те супружници иако више не живе заједно, односно живе у заједници са другим ванбрачним партнером, због тога не могу закључити други брак.

У допису ранијег вршиоца функције председника Основног суда у Косовској Митровици који представља одговор на допис Министарства правде број 07-00-00051/2018-03 од 8.2.2018. године наводи се да након престанка рада Основног суда у Косовској Митровици дана 24.10.2017. године су предмети

полепљени, пописани и спремљени за измештање. Такође се наводи да би „О“ предмети у којима је могуће поступати „требало да буду измештени за централну Србију у неки од делегираних судова“

Такође, у Апелационом суду у Нишу се налази 59 предмета радних спорова у којима је Апелациони суд донео другостепену одлуку, као и 3 предмета Вишег суда у Косовској Митровици у којима је такође Апелациони суд донео одлуку, али није у могућности да их врати надлежним судовима, јер их ови на примају. Међу овим предметима су и одлуке судова које су потврђене, на које из већ наведених разлога није могуће ставити клаузулу правноснажности, што води повреди права на суђење у разумном року, а странке спречава у даљем остваривању својих права.

Апелационом суду у Нишу се обратио већи број странака тражећи упутства за даље поступање по предметима који су остали у раду судова у Косовској Митровици а у којима се не поступа(примера ради Су.VIII -43-30/18).

Доносећи ову одлуку, в. ф. председника Апелационог суда у Нишу је ценио одлуку Високог савета судства бр.06-00-25/2013-01 од 17.06.2013. године којом је, такчком 3, одређено:

Акти којима се покрећу судски поступци после 15. јула 2013.године, евидентираће се и чувати од стране надлежних судова из тачке 1. ове Одлуке, како би се касније доставили и решили у оквиру правосудних органа успостављених у складу са Првим споразумом о принципима који регулишу нормализацију односа (у даљем тексту: Споразум), укључујући основне судове у општинама са већинским српским становништвом. Предмети ће се чувати на начин који ће омогућити поштовање рокова за достављање предмета правосудним органима успостављеним у складу са Споразумом, а у сарадњи са ЕУЛЕКС-ом, што ће бити дефинисано накнадним договором.

Тачком 8. исте је одређено:

Ова одлука примењиваће се до успостављања правосудних органа у складу са Споразумом, укључујући основне судове у општинама са већинским српским становништвом, односно до доношења нове одлуке Високог савета судства.

Како је од доношења наведене одлуке протекло 5 година, а Основни и Виши суд у Косовској Митровици нису успостављени у складу са Споразумом, несумњиво је да ови судови нису у могућности да поступају. Исти став исказао је и Врховни касациони суд у допису Кд-155/2013 од 04.12.2013. године тумачењем да због наведене одлуке Високог савета судства, суд у Косовској Митровици је из правних разлога спречен да поступа.

Стога се грађанима за које су Основни и Виши суд у Косовској Митровици надлежни да поступају крше људска и мањинска права и слободе загарантоване Уставом Републике Србије, јер је чланом 22 Устава прописано да свако има право на судску заштиту ако му је повређено или ускраћено неко људско или мањинско право, односно крше се Уставом гарантована права и слободе, јер је Уставом Републике Србије, чланом 32, прописано да свако има право да независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно

расправи и одлучи о његовим правима и обавезама... Стога је обавеза да се грађанима то право обезбеди преношењем надлежности са једног суда који не поступа, на други у складу са законом, јер се тиме штите и друга права гарантована Уставом попут права на имовину, права на наслеђивање, права на рад, права на закључење брака...

Ова одлука је привремена јер ће се примењивати до почетка функционисања, у пуном капацитету, судова са којих је надлежност пренета, односно суда који преузима њихову надлежност.

В. Ф. ПРЕДСЕДНИКА СУДА
Драган Јоцић

